

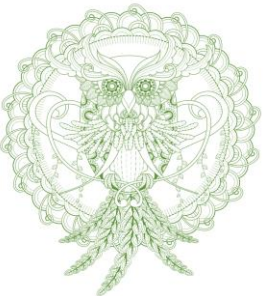
A large, intricate green mandala with a central floral motif and symmetrical patterns of leaves and scrolls, serving as a background for the title.

Loppuraportti Hyvän elämän työpajoista

Toimi-projekti

19. 6. 2018

Leena Ilmola ja pöllökartanolaiset

Menetelmä

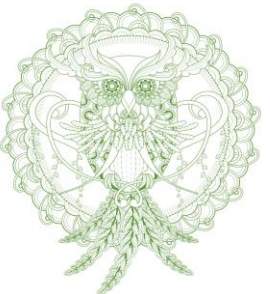

- Kahden tunnin työpaja
  - Mielikuvamatka tiistaiaamuun 2030 (audio)
  - Piirrostehtävä: Mitä näit sielusi silmin?
  - Keskustelu: Mistä sinun hyvä elämäsi koostuu?
  - Hiljainen tehtävä: Jos haluat elää vuonna 2030 tällaista elämää, mitä sinun pitäisi tehdä eritavoin tänä vuonna, tässä kuussa, tällä viikolla?
  - Keskustelu: Mikä oma oma roolisi, miten yhteiskunta voisi tukea hyvän elämän rakentamisessa?
- Aineisto kerätty Hailuodosta, Pälkäneeltä, Siikalatvasta, Mikkelistä, Hyvinkäältä ja Turusta
  - Yhdeksän työpajaa, kussakin työpajassa keskimäärin 12 osanottajaa
  - Ikähaitari 10-94 vuotta, ammattijakauma sekalainen, hieman enemmän naisia kuin miehiä

*Mistä nämä suomalaiset **eivät** puhu, kun he puhuvat hyvästä elämästä?*

- Ei puhuta rahasta tai sen puutteesta. Vaikka rahaa olisi vähän, se hyväksytään tai se on oma valinta
- Ei puhuta terveydestä
- Ei puhuta julkisista palveluista
- Ei valiteta
- Ei puhuta muutoksesta, muutosta ei tarvita

Mistä suomalaiset puhuvat, kun he puhuvat omasta hyvästä elämästään?

Koulun ja työn
lomittaminen,
pikkuhiljaa
uuteen
elämään.

*Elsa 10v. sanoi illalla, että oikein odotan,
että puhumme taas äiti aamusella tärkeitä
asioita.*

*... että tuntuisi
siltä, että tällä
kaikella oli
merkitystä.*

Ikkunasta näkyy oma
piha, vanha kissakin. Ja
vettä. Emäntää ei näy,
mutta tuolla se on
takana.

Tässä on pieni
oma asunto, jota
ei vielä ole.
Pitäisi ottaa
riski..

On jaksoja, jolloin haluaisin
tehdä enemmän
vapaaehtoistyötä...

*Metässä mustikassa,
sienessa, voi olla pyssy
mukana. Tai sitten kalassa...*

Talvella oma rinnekone Lapissa
ja kesällä maansiirtotöitä täällä
kotona.

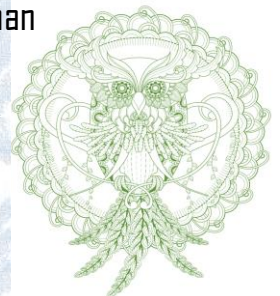
*Kun saisi vielä lapioida oman
rappunsa lumesta puhtaaksi...*

Kunpa tuki olisi
pitkäaikaisempaa, ei van
tämän viikon ongelman
ratkaisemista.

**Yhteinen kasvima, jota
kaikki asukkaat
porukalla hoitavat, ja
muutakin tekemistä.**

Olen tehnyt monenlaista, ei työn laadulla
ole merkitystä, mutta jotta saisi jotain
merkityksellistä aikaan.

Olen välillä valmis elämään
vähemmälläkin, jos saisin
tehdä vain 5-6 tuntisia
päiviä...

Tukea hyvään elämään

Joustava työaika antaa aikaa lapsen kanssa.

... enoi illalla, että puhumme taas äiti asioita.

... että tuntuisi siltä, että tällä

Elinkaaren erivaiheissa yhteisöllisyys on erilaista, mutta sosiaalisen pääoman rakentamista kannattaa tukea

Meillä on iso pöytä jonka ääreen mahtuu paljon ystäviä ja sukulaisiakin syömään.

Perustulon sijaan apurahajärjestelmä, jolla voisi rahoittaa itsestä ja yhteiskunnasta tärkeitä projekteja.

Olen tehnyt monenlaista, ei ole merkitystä, mutta jotta merkityksellistä aikaan.

Ihmiset haluavat asua kotona niin kauan kun on seuraa... vaikka kissasta

Ikkunasta näkyy oma piha, vanha kissakin. Ja vettä. Emäntää ei näy, mutta tuolla se on takana.

Mies lähti kävellen töihin. Au-pair on vienyt lapsenlapset soutelemaan. Niiden äiti tekee gradua talon toises päässä.

Työn pitäisi tulla ihmisten luo, ei päinvastoin, jotta sukupolvet voisivat elää useammin yhdessä.

Tässä on pieni oma asunto, jota ei vielä ole. Pitäisi ottaa riski..

Metässä mustikassa, sienessä, voi olla pyssy mukana. Tai sitten kalassa...

Kun saisi vielä lapioida oman rappunsa lumesta puhtaaksi...

älillä valmis elämään mälläkin, jos saisin vain 5-...

Onko vain kaupungeissa sinkkuasuntoja

Joustavat työajat, myös muu kontribuutio huomioidaan.

On jaksoja, jolloin haluaisin tehdä enemmän vapaaehtoistyötä...

Halutaan asua maalla tai luonnon lähellä, mutta välillä muuallakin

Talvella oma rinnekone Lapissa ja kesällä maansiirtotöitä täällä kotona.

Kulkuyhteydet ovat kansalaisyhteiskunnan oikeus.

Elämäntilanneratkaisuja

Kunpa tuki... kääkaise... nän viiko... rakkaisemista.

Aktiivinen toiminta.

Your data is buried treasure, and everyone is digging for it. How do you protect it, trade it, share it, and get value from it?

Can you put a swarm of hundreds of smart digital assistants to work for you?

Do you know how to get credit for everything you do—or can do?

When machines talk to you, do you know how to talk back?

Can you shine no matter where you are in the world—or who you're with?

Can you make things happen as easily in VR and AR worlds as you do in the physical world?

Do you know the recipe for creating communities from the bottom-up?

FUTURE skills

GET FIT FOR THE BEST FUTURE YOU CAN IMAGINE

Can you tap what's valuable in your network to build new kinds of commons and protect everyone in a risky world?

Can you turn any problem into a design project?

Humans are wired for stories. Do you know how to find a story in a heap of data and then tell that story in words and images, in person and in 3D virtual worlds?

The world we've got political earth for basic shell

Can you find your own clear ethical path through a blend of diverse values and cultures?

Do you know how to buy and sell in digital currencies like Bitcoin and to build new worlds with them?

What are the mental habits that can help you jump start your future today?

Humans are wired for stories. Do you know how to find a story in a heap of data and then tell that story in words and images, in person and in 3D virtual worlds?

Empathy. Social intelligence. Emotional intelligence. Most people build their caring IQ through trial and painful error. Is there a smarter path toward taking care of yourself and others?

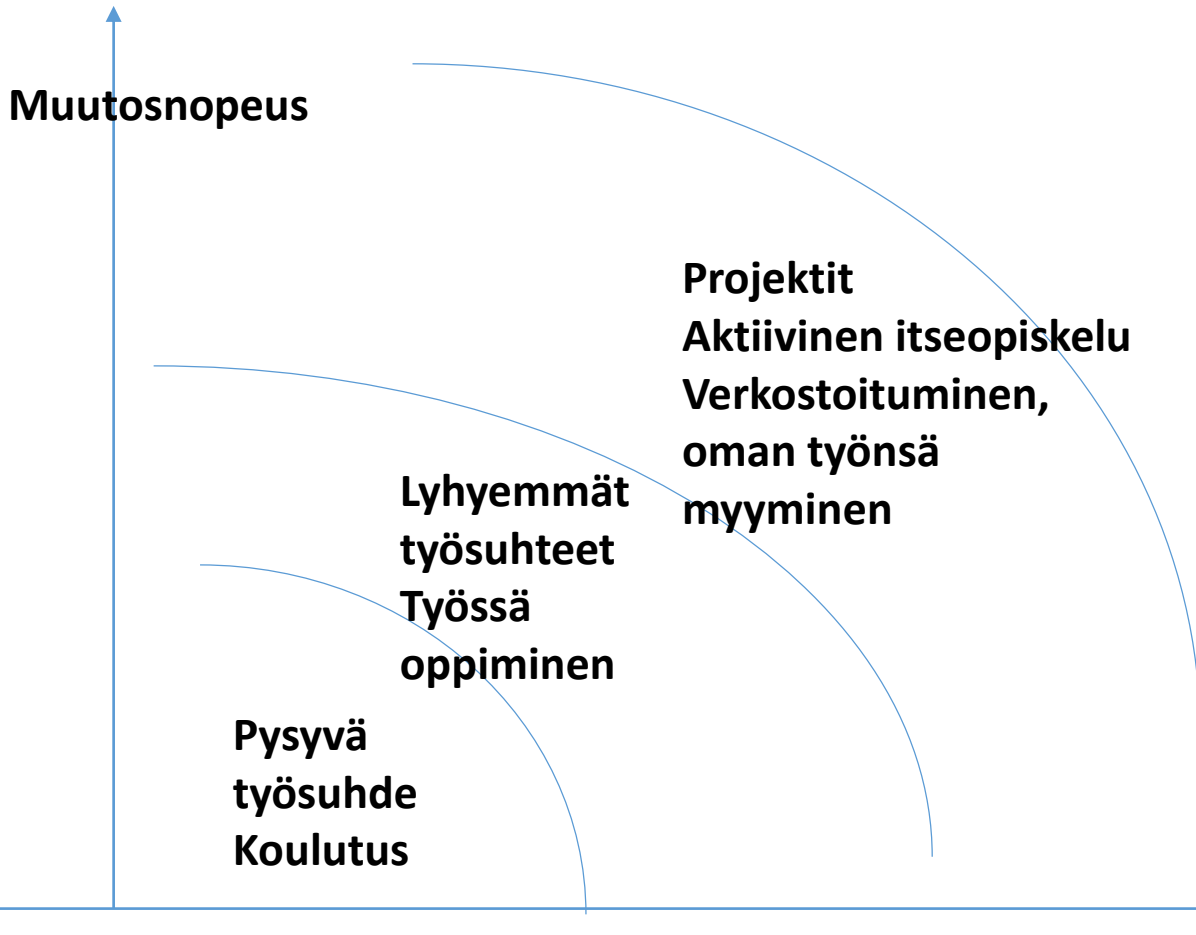
To change the world, you need to change the way you think. Can you connect the dots in new ways?

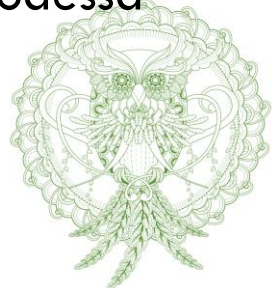
What a that is your fu. To change the world change the way you connect the dots.

Muuttuva työ, työelämä, elämä

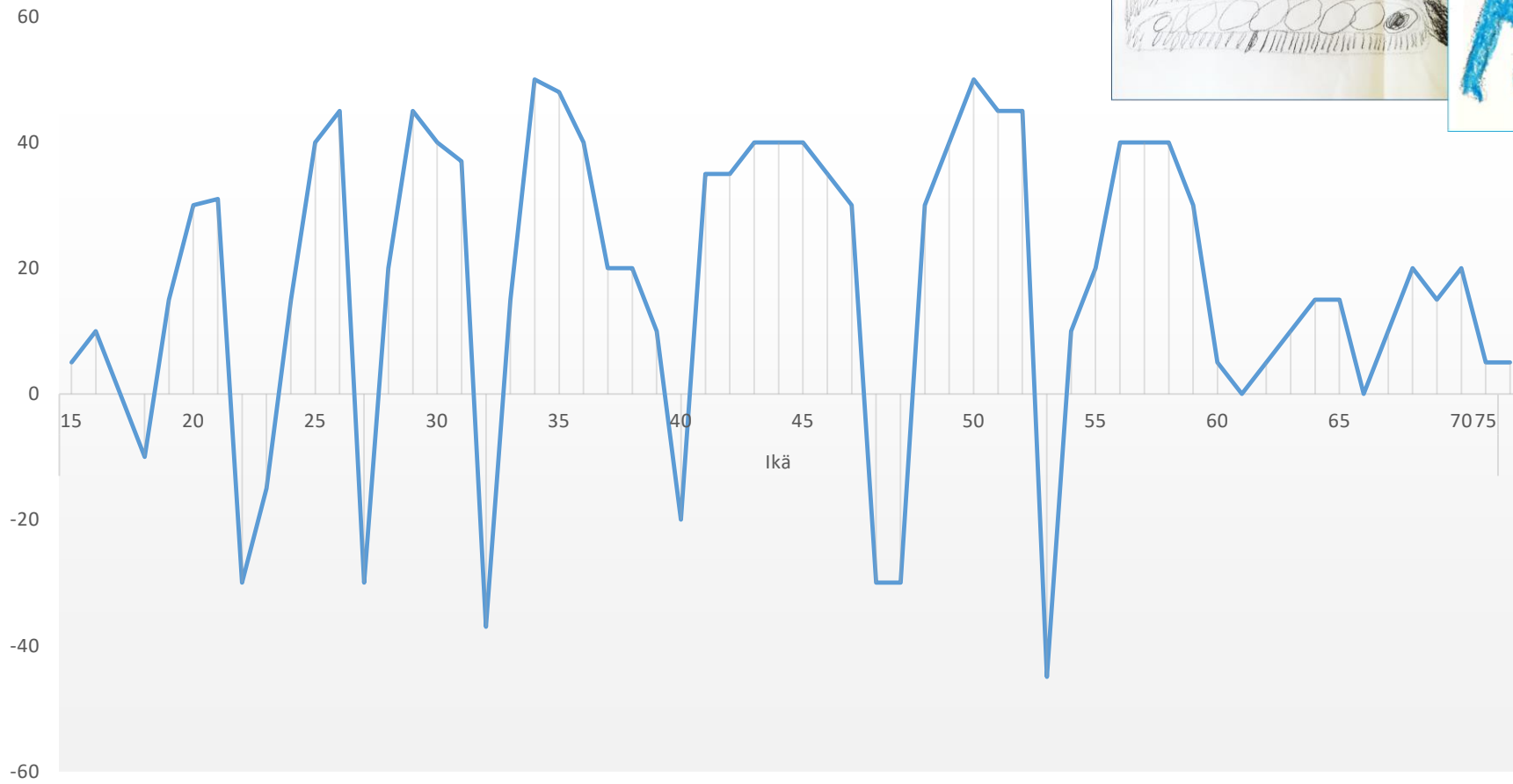

1. Työ on hybridi yrittämisestä, palkka- ja projektityöstä
2. Työjaksot lyhenevät
3. Työttömyysjaksojen määrä lisääntyy
4. Menestyminen edellyttää aktiivisuutta
5. Työ ja vapaa-aika lomittuvat
6. Työvuosien määrä kasvaa, mutta vuodessa tehdyt työtunnit laskevat

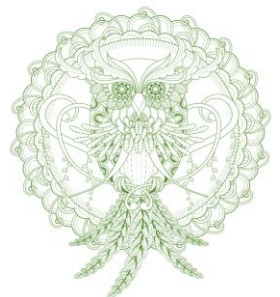

Työ- ja työttömyysjaksot lomittuvat

Viikkotyö-
aika

Ikä

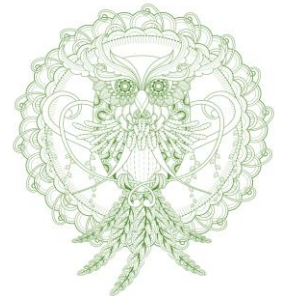
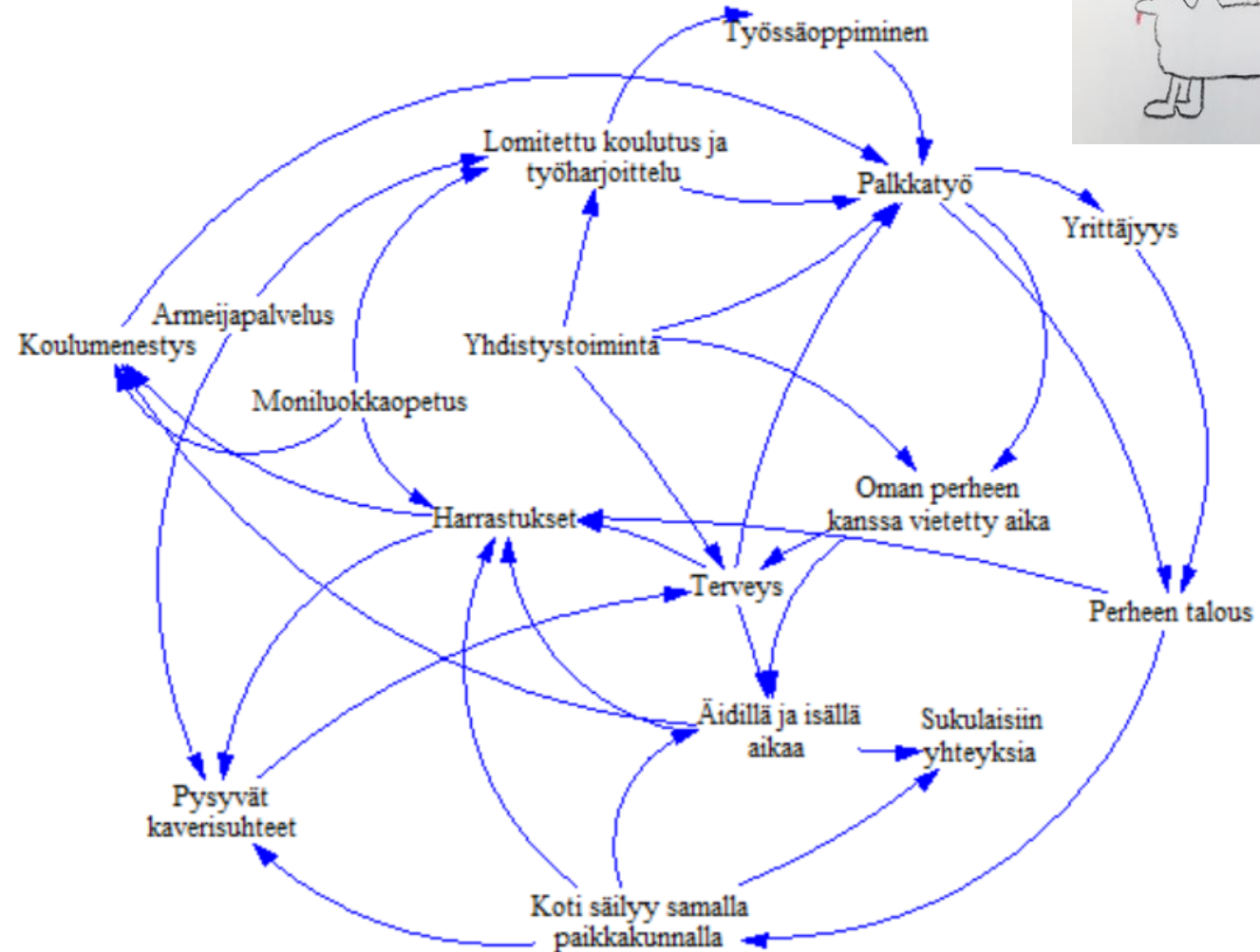

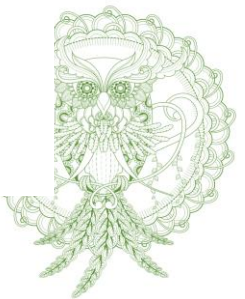
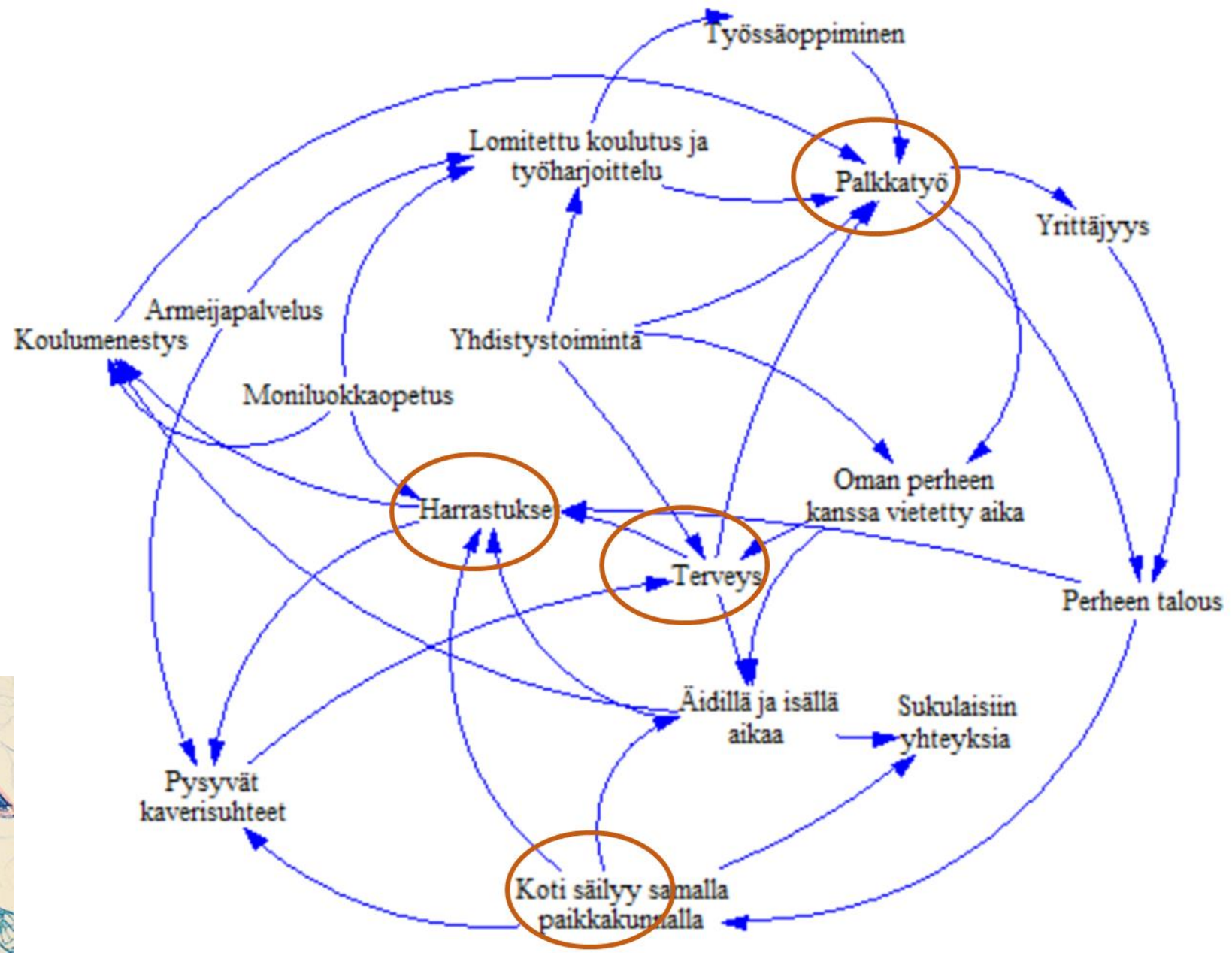
Systemeemianalyysi

Kun ihmiset puhuvat hyvästä elämästä he kertovat siitä, miten heillä on aikaa perheelle, ystäville, opiskelulle, yhteiskunnallisille haasteille.

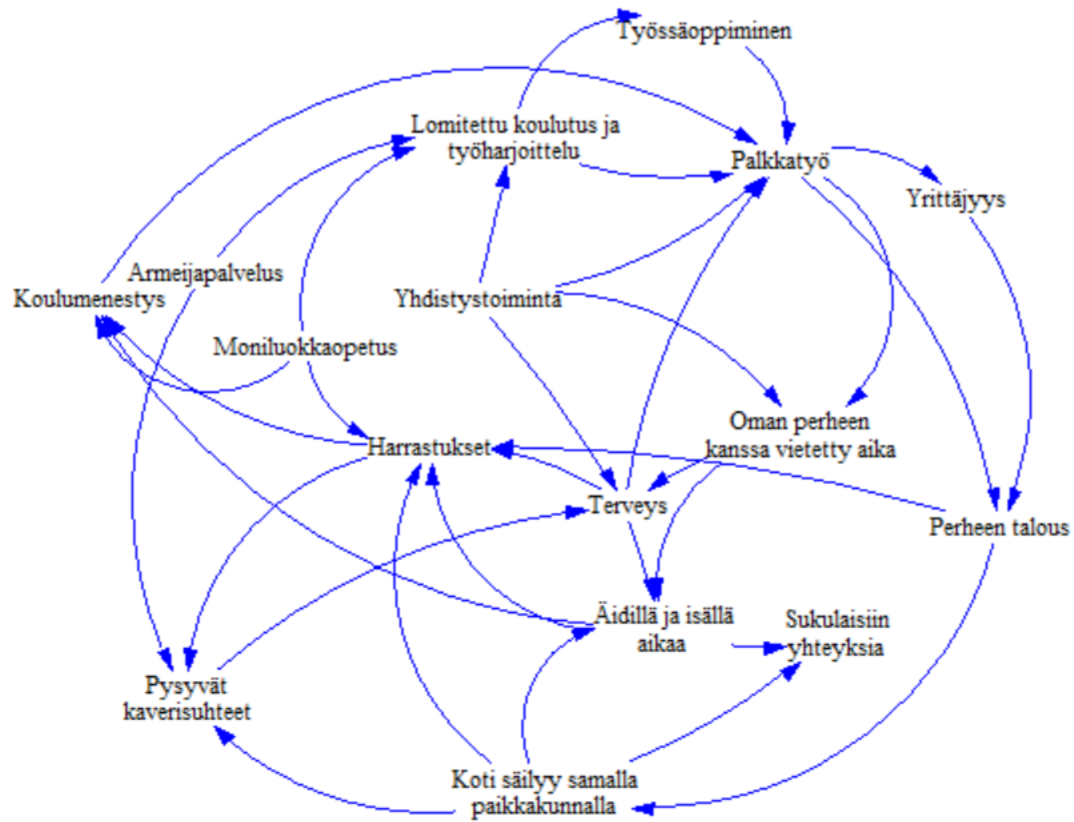
Teorian termin: He puhuvat **sosiaalisesta pääomasta**.

Systeemiaanalyysi

Mikä vaikuttaa tämän systeemin toimintaan?

Perheen talous : Loops

Loop Number 1 of length 3

- Perheen talous
- Harrastukset
- Koulumenestys
- Palkkatyö

Loop Number 2 of length 4

- Perheen talous
- Harrastukset
- Pysyvät kaverisuhteet
- Terveys
- Palkkatyö

Loop Number 3 of length 5

- Perheen talous
- Harrastukset
- Pysyvät kaverisuhteet
- Terveys
- Yhdistystoiminta
- Palkkatyö

Loop Number 4 of length 6

- Perheen talous
- Harrastukset
- Pysyvät kaverisuhteet
- Terveys
- Äidillä ja isällä aikaa
- Koulumenestys
- Palkkatyö

Perheen talous : Loops

Palkkatyö

Loop Number 5 of length 6

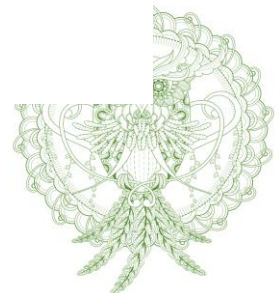
- Perheen talous
- Harrastukset
- Pysyvät kaverisuhteet
- Terveys
- Yhdistystoiminta
- Lomitettu koulutus ja työharjoittelu
- Palkkatyö

Loop Number 6 of length 7

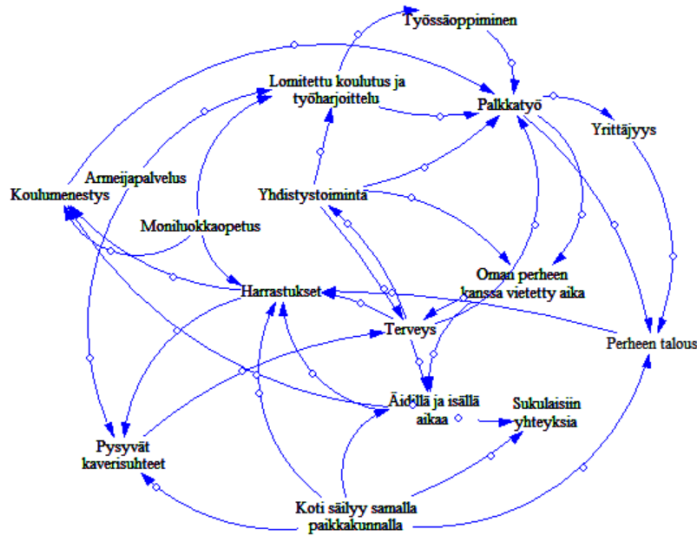
- Perheen talous
- Harrastukset
- Pysyvät kaverisuhteet
- Terveys
- Yhdistystoiminta
- Lomitettu koulutus ja työharjoittelu
- Työssäoppiminen
- Palkkatyö

Loop Number 7 of length 8

- Perheen talous
- Harrastukset
- Pysyvät kaverisuhteet
- Terveys
- Yhdistystoiminta
- Oman perheen kanssa vietetty aika
- Äidillä ja isällä aikaa
- Koulumenestys
- Palkkatyö

Terveys


```

Terveys : Loops
Loop Number 1 of length 1
  Terveys
    Yhdistystoiminta
Loop Number 2 of length 2
  Terveys
    Palkkatyö
    Oman perheen kanssa vietetty aika
Loop Number 3 of length 2
  Terveys
    Yhdistystoiminta
    Oman perheen kanssa vietetty aika
Loop Number 4 of length 2
  Terveys
    Harrastukset
    Pysyvät kaverisuhteet
Loop Number 5 of length 3
  Terveys
    Yhdistystoiminta
    Palkkatyö
    Oman perheen kanssa vietetty aika
Loop Number 6 of length 3
  Terveys
    Äidillä ja isällä aikaa
    Harrastukset
    Pysyvät kaverisuhteet
  
```

```

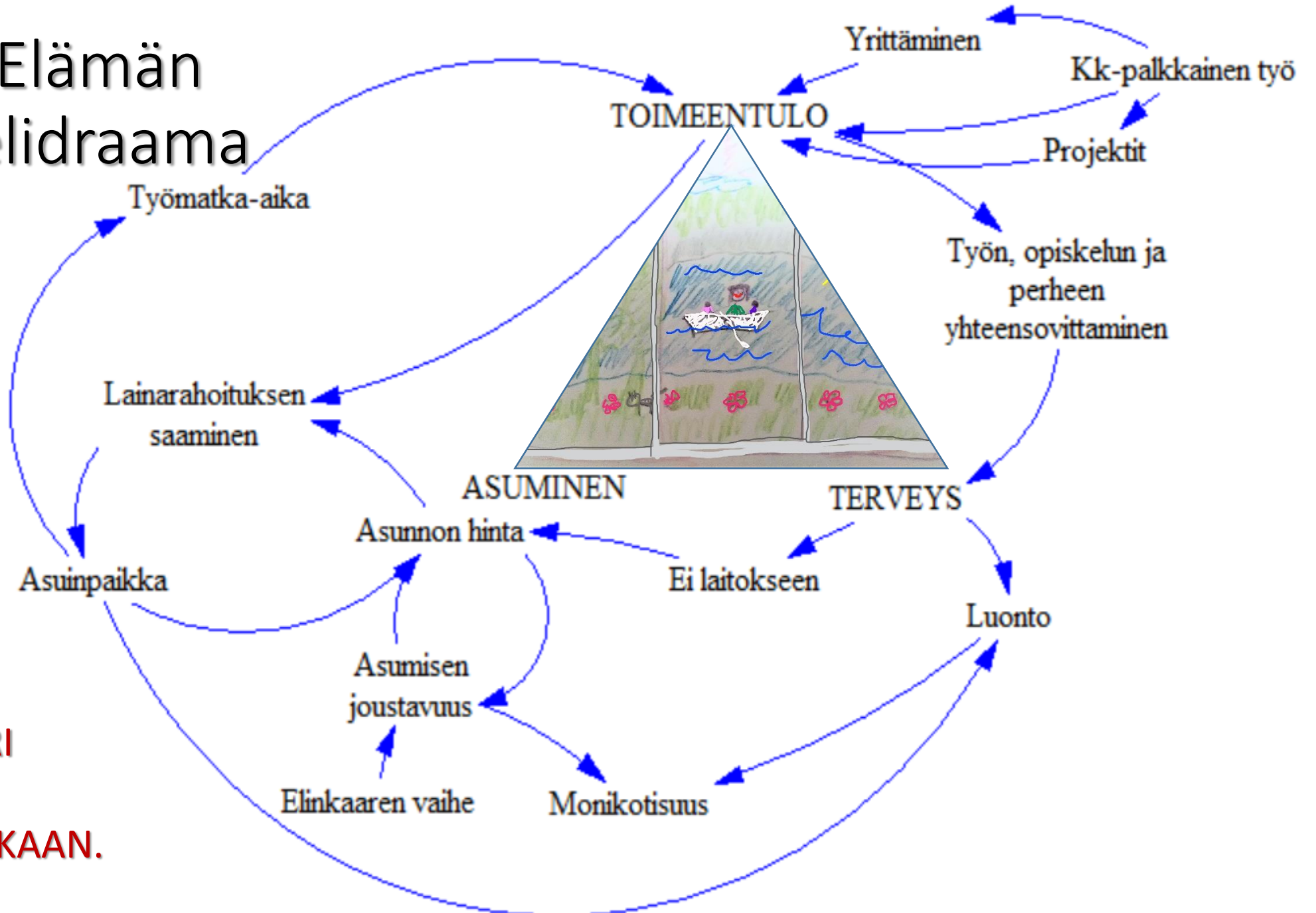
Terveys : Loops
Loop Number 7 of length 4
  Terveys
    Yhdistystoiminta
    Lomitettu koulutus ja työharjoittelu
    Palkkatyö
    Oman perheen kanssa vietetty aika
Loop Number 8 of length 4
  Terveys
    Harrastukset
    Kouhunenestys
    Palkkatyö
    Oman perheen kanssa vietetty aika
Loop Number 9 of length 4
  Terveys
    Äidillä ja isällä aikaa
    Kouhunenestys
    Palkkatyö
    Oman perheen kanssa vietetty aika
Loop Number 10 of length 4
  Terveys
    Palkkatyö
    Perheen talous
    Harrastukset
    Pysyvät kaverisuhteet
Loop Number 11 of length 5
  Terveys
    Äidillä ja isällä aikaa
    Harrastukset
  
```

```

Terveys : Loops
Terveys
  Yhdistystoiminta
  Lomitettu koulutus ja työharjoittelu
  Palkkatyö
  Oman perheen kanssa vietetty aika
  Äidillä ja isällä aikaa
  Harrastukset
  Pysyvät kaverisuhteet
Loop Number 21 of length 8
  Terveys
    Yhdistystoiminta
    Lomitettu koulutus ja työharjoittelu
    Työssäoppiminen
    Palkkatyö
    Oman perheen kanssa vietetty aika
    Äidillä ja isällä aikaa
    Harrastukset
    Pysyvät kaverisuhteet
Loop Number 22 of length 8
  Terveys
    Yhdistystoiminta
    Oman perheen kanssa vietetty aika
    Äidillä ja isällä aikaa
    Kouhunenestys
    Palkkatyö
    Perheen talous
    Harrastukset
    Pysyvät kaverisuhteet
  
```


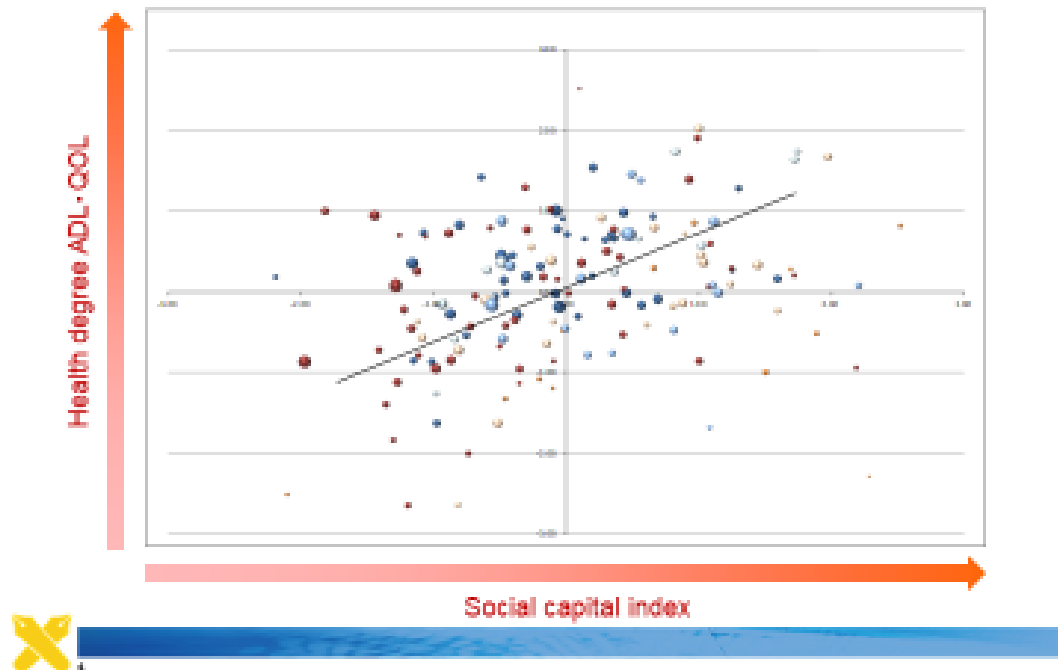
Hyvän Elämän triangelidraama

**JOUSTAVUUS
ELINKAAREN ERI
VAIHEISSA JA
TILANTEEN MUKAAN.**

Sosiaalinen pääoma

Locality from principal component analysis

Professor Nishi's presentation in The Smart Cities and Happiness workshop, Tokyo University, March 2018

Sosiaalinen pääoma

Parantaa terveyttä

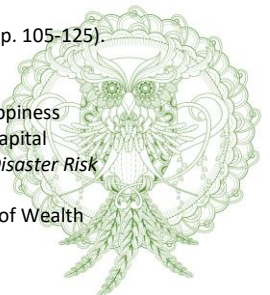
Parantaa oppimistuloksia

Pidentää työuraa ja parantaa palkkaa

Lisää resilienssiä

Lisää kansantalouden kilpailukykyä

- Rocco, L., & Aas, E. (2016). Social Capital and Health. In *World Scientific Handbook of Global Health Economics and Public Policy: Volume 2: Health Determinants and Outcomes* (pp. 151-190).
- Burt, R. S. (2017). Structural holes versus network closure as social capital. In *Social capital* (pp. 31-56). Routledge.
- Ramírez, R., & Lang, T. (2017). Building New Social Capital with Scenario Planning. *Technological Forecasting and Social Change*.
- Erickson, B. H. (2017). Good networks and good jobs: The value of social capital to employers and employees. In *Social capital* (pp. 127-158). Routledge.
- Oinas T., Ruuskanen P., Kankainen T., Anttila T. & Kivitalo M. (2018) Sosiaalinen pääoma ja yksilötason tulokehitys Suomessa. *Sosiologi* 55:1
- Marsden, P. V. (2017). Interpersonal ties, social capital, and employer staffing practices. In *Social capital* (pp. 105-125). Routledge.
- Field, J. (2016). *Social capital*. Routledge.
- Helliwell, J.F., Huang H., and Wang S. (2017) Social Capital and Well-Being in Times of Crisis. *Journal of Happiness*
- McEwen, L., Holmes, A., Quinn, N., & Cobbing, P. (2017). 'Learning for resilience': Developing community capital through flood action groups in urban flood risk settings with lower social capital. *International Journal of Disaster Risk Reduction*.
- Hamilton K., Helliwell J.F. and Woolcock M. (2016) Social, Capital, Trust and Well-being in the Evaluation of Wealth

Mistä suomalaiset puhuvat, kun puhutaan elämän parantamisesta?

Itsenäisyyden säilyttäminen myös silloin, kun on avun piirissä.

Haluan varmistaa, että minulla on aina valinnanmahdollisuus...

Henkilökohtaisen resilienssin rakentaminen osaksi koulutusta.

Vertaisverkoston palvelut

Parasta olisi jos voisi tehdä jotain tärkeää, niin hyvin kuin voi...

Kyllä ihmisen pitää ottaa vastuuta omasta elämästään... valmistautua muutoksiin niin kuin anoppi tekee.

Jokaisesta pidetään huolta.

Yhteiskunnan pitäisi rohkaista ja kannustaa ei kontrolloida. Palkitseminen

Kun itsetunto kasvaa saa elämän paremmin hallintaan töissä ja kotona.

Voisin hyvin laskea vaatimustasoa, olla simppelempi onnellinen.

Järjestää elämä niin, että on ihmisiä ympärillä.

Kun pääsisi hengissä eläkkeelle, pää kestäisi.

Tehdä lyhyempää päivää, jos pankkilainaa ei tarvittaisi...

JOUSTAVUUS

Vaatimustason alentaminen

Miten varmistaa, että sosiaalinen pääoma kasvaa kautta elämän.

Johtopäätöksiä

Mitä työpajojen tulokset kertovat ihmiskäsityksestä ja arvoista?

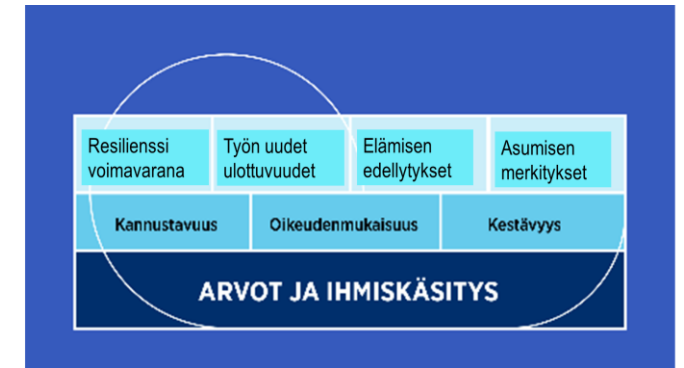
- Ihmiset ovat aktiivisia toimijoita, jotka kantavat vastuun omasta elämästään
- Luonto on arvo sinänsä, samoin sosiaalinen vuorovaikutus

Kannustavuus

- Merkityksellisyys
- Valinnan vapaus
- Ihmiset ottavat vastuuta toisistaan

Oikeudenmukaisuus

- Maaseudulla pitää voida asua
- Turvalliseen ympäristöön pitää päästä silloin, kun haluaa

Resilienssi

- Resilienssin rakentamisessa ihmisellä itsellään on keskeinen rooli
- Joustavuus

Työn uudet ulottuvuudet

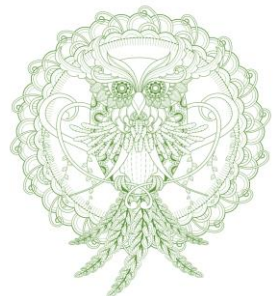
- Työn on tultava (digitaalisesti) ihmisen luo, ei niin että kokonaiset perheet joutuvat muuttamaan pois sosiaalisesta yhteisöstään työn perässä
- Työttömyysjaksot kuuluvat työuraan

Elämän edellytykset

- Auto on haja-asutusalueella asumisen edellytys, mutta se voidaan korvata jakamistalouden keinoin.

Asuminen

- Monen sukupolven asunnot
- Ei tarvetta muuttaa tai pitkään työmatkaan

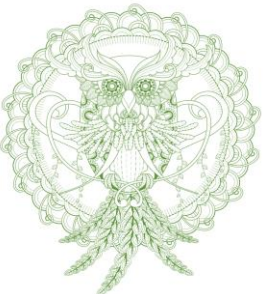

Lopuksi

Mitä seuraavaksi? Kokeillaan!

1. Muutetaan Toimi-projektin keskeisimmät periaatteet käytännön pelisäännöiksi ja toimenpiteiksi
2. Organisoidaan palvelujen tuotanto vertaisverkostojen ja kunnan yhteistyönä
3. Lasketaan uuden toimintatavan kustannukset ja mitataan kustannussäästöt
4. Tunnistetaan nykyisiin säännöksiin liittyvä muutostarve käytännössä

Pohjana *laajan osallistumisen* vaihtoehto

- Kukkian aluelautakunta
  - Hyvä elämä & Alueen elinvoimaisuus
  - Julkiset ja vertaisverkostopalvelut nivotaan yhteen
- Hyvinvointi- ja terveyskeskus
  - Järjestöt ja vertaisverkostot tuottavat hyvinvointipalvelut
  - Terveystieteiden tukemat digivastaanotot
- Tietokeskus
  - Koulu, kirjasto ja tietopalvelu
  - Pedagoginen tuki myös aikuisopiskelijoille
- Etätyökeskus
  - Videoneuvottelut, ohjelmistotyökalut
  - AI kehittäjät
- Monimuotoasuminen
  - Vuokratiloja, ryhmäasuntoja, vajaakäyttöiset tilat käyttöön

Helliwell, J. F., Shiplett, H., & Barrington-Leigh, C. P. (2018). *How Happy are Your Neighbours? Variation in Life Satisfaction among 1200 Canadian Neighbourhoods and Communities* (No. w24592). National Bureau of Economic Research.

